

Մօնիսների ա. համաժողովը (Որոշ. ՅԵՏ. № 41.)

Սեպտեմբերի 8-11-ը ն. տ. տեղի է ունեցել Համաբուրգում գերման Մօնիսների ա. ժողովը, որին ներկայ է եղել 800 մարդ։ Համաժողովի նախագահ պրօֆ. Օստվալդը փակեց ժողովը հետևեալ խօսքերով. «ես փակում եմ Մօնիսների առաջին ժողովը և բաց եմ անում մօնիստական դարը»։ Համաժողովում վճռուել է հաստատել միջազգային մօնիստական կազմակերպութիւն, և յանձնարարուած է Համբուրգի մօնիստներին այս բանով զբաղուել։

ՄԱՀՄԵՏԱԿԱՆՆՈՒԹԻՒՆ.

Իսլամագիսուքեան դասընթացներ (Որոշ. ՅԵՏ. № 41.)

Ներքին գործերի նախարարութիւնը հոգեւոր գործերի դեպարտամենտի գլխեկտօր Հոֆմեյստր Խարուզինի նախաձեռնութեամբ իսլամագիտութեան դասընթացքներ է հաստատել։ Դասընթացքի նպատակն է պետական ծառայութեան մէջ եղածներին պատրաստել գործելու մահմետականաբնակ վայրերում, որպէս ծանօթներ մահմետականների լեզուին, նիստ ու կացին և մուսուլմանական կեանքի կրօնական պայմաններին. որովհետեւ փորձը ցոյց է տուել, որ այն վարչական հաստատութիւնները, որոնք հաղորդակցութեան մէջ են մուսուլմանների հետ, իրանց ձեռքի տակ չունենալով մուսուլմանների միջավայրում գործելու յատուկ պատրաստութիւն, մեծ մասամբ զրկուած են ոչ միայն իրանց կառավարած ազգաբնակութիւնը ճանաչելուց, այլ մինչև անգամ բաւականաչափ տեղեկութիւն չունեն մուսուլման ազգաբնակութեան առանձնյատուկ կենցաղավարութեան մասին։ Դրա համար էլ դասընթացքի գլխաւոր նպատակը կը լինի ունկնդիրներին ծանօթացնել արաբ գասական լեզուի հետ (որ մահմետականների աստուածապաշտութեան լեզուն և ամբողջ մուսուլման աշխարհը միացնողն է), այնուհետև ծանօթացնել

կրօնի, նրա մեկնութիւնների և գլխաւորապէս աստուածաբանական կարգերի ու մուսուլմանական իրաւունքների հետ և վերջապէս ծանօթացնել, մուսուլմանների մէջ համատարած թաթարական լեզուի հետ: Վճռուած է դասընթացքներին սահմանափակ թաւով ունկնդիրներ ընդունել այն պաշտօնեաներից, որոնք ամեն տարի կորոշուեն դասընթացքի ամբողջ ծրագիրը անցնելու համար: Այս տարի դասընթացքի պարապմունքը սկսուել է հոկտեմբեր ամսին և ունկնդիրները 12 հոգի են:

Յուսիկ Արեւագ:

Մ Ա Ն Կ Ա Վ Ա Ր Ժ Ա Կ Ա Ն

ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ ՅԻԼԼԵՐԻ ՁԵԻԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐԻ

(Շարունակութիւն)

3. Ըստ ՅԵԱԷՐԻ առաջին և երկրորդ աստիճանները այնպէս պէտք է իրարից որոշակի տարբերուին, ինչպէս տարբեր են այդ երկու աստիճանների հիմքը կազմող «հոգեկան գործունէութիւնները»: Տարբերութիւնն այն է, որ անալիզ աստիճանը մշակում է ապրեցեպտիւ, հին մտապատկերները, այն ինչ սինթէզ աստիճանը միմիայն նոր մտապատկերները: Այդ երկու տեսակի մտապատկերների մշակման ժամանակ մտքերի շրջանը այլ կերպ է կազմուած, ուստի և «մի գրութիւնից արագութեամբ այլ գրութեան անցելը դասաւանդման յառաջագիմութեան համար անյարմար է»: Առաջին երկու աստիճանների իրարից բաժանելու պահանջը ուղիատուժ է ՅԵԱԷՐԸ հոգեբանական իրողութիւնների վրայ հիմնել, սակայն այդ գրութիւնները և դրանցից հանած եզրակացութիւնները պէտք է անճիշտ համարել:

Միանգամայն իրաւացի է այն կարծիքը, որ հին և նոր մտապատկերները հոգեկան միենոյն բովանդակութիւնները չեն, սակայն այս երկու տեսակի մտապատկերները, ինչ-